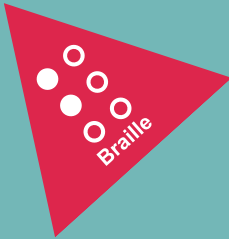
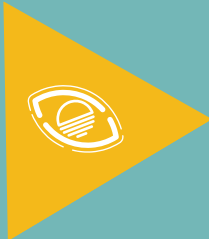

IK STEM Inclusief

Hoe bereik ik
personen met een
beperking in mijn
kiescampagne?

Infobrochure lokale politici

Inclusie
Ambassade

Beste politicus,

U bent allicht al volop in campagnemodus. Als lokale politicus heeft u de unieke kans om het leven van al uw medeburgers te verbeteren, inclusief degenen met een handicap of beperking. Te vaak blijven deze burgers echter onzichtbaar in de politieke campagnes, ondanks dat zij een belangrijke en diverse groep vormen in onze samenleving. Deze brochure roept u op om uw campagne te verrijken door ook personen met een handicap te betrekken, hen te beluisteren en hun behoeften serieus te nemen. Door iedereen een stem te geven, bouwt u niet alleen aan een sterkere achterban, maar ook aan een samenleving waarin iedereen zich erkend en vertegenwoordigd voelt. Samen kunnen we zorgen dat niemand aan de zijlijn staat.

Inclusie

Ambassade is een sociaal-culturele organisatie die voluit streeft naar een inclusieve maatschappij.

We gaan resoluut voor een wereld waarin mensen begrip hebben voor elkaar, één waarin inclusie vanzelfsprekend is en niet langer een streven. Samen met 4 partnerorganisaties laten we onze ideeën én de stem van mensen die hun beperking als een handicap ervaren, nog meer horen.

InclusieAmbassade gaat resoluut voor een wereld waarin mensen begrip hebben voor elkaar, één waarin inclusie vanzelfsprekend is en niet langer een streven. Waarin iedereen een gelijkwaardige plek kan innemen en expertise deelt.

Voor dit project werkt InclusieAmbassade samen met Onze Nieuwe Toekomst, een beweging van en voor mensen met een verstandelijke beperking. Ze willen met die beweging vooral laten zien dat ze mensen zijn met eigen mogelijkheden. ze willen uitsluiting bestrijden en hun rechten als mens verdedigen.

Waarom deze campagne?

In 2024 vervalt de stemplicht voor de lokale verkiezingen. Experts wijzen er evenwel op dat de afschaffing van de opkomstplicht ervoor kan zorgen dat bepaalde bevolkingsgroepen proportioneel minder zullen gaan stemmen. Ook de doelgroep personen met een beperking behoort tot deze groep. Daarom zetten we samen met Onze Nieuwe Toekomst onze schouders onder een campagne om deze doelgroep te sensibiliseren rond het belang om te gaan stemmen.

Met de campagne “IK STEM INCLUSIEF” willen we mensen met een handicap en hun omgeving oproepen om hun stem te laten tellen. Enerzijds zetten we in op het versterken van burgers met een handicap in het opeisen van hun rechten door het organiseren van gesprekstafels rond dit thema. Via een campagne roepen we op om hun stem te laten tellen.

Met deze brochure zetten we in op het informeren en sensibiliseren van lokale politici. Deze brochure biedt correcte informatie over de doelgroep, handvaten om hen aan te spreken en advies om een toegankelijke en inclusieve campagne te voeren.

Sensibiliserings- campagne

Naast deze brochure maken we in het kader van dit project ook vlogs waarin de Ambassadeurs voor Inclusie en de kernleden van Onze Nieuwe Toekomst aan het woord komen. De vlogs illustreren waarom het belangrijk is voor mensen met een beperking om te stemmen voor de lokale verkiezingen op 13 oktober 2024. Ze doen dit door relevante beleidsthema's aan te kaarten en uit te leggen hoe dat betrekking heeft op de doelgroep. Op deze manier proberen we burgers met een beperking te motiveren om hun stem uit te brengen!

Binnen deze campagne voorzien we ook een educatief aanbod in de vorm van een workshop onder de naam 'gesprekstafel: lokale verkiezingen'. Met de gesprekstafels lokale verkiezingen gaan we - letterlijk - rond de tafel zitten om te spreken over lokale politiek en de verkiezingen op 13 oktober 2024. De gesprekstafels zijn in de eerste plaats een veilige plek om in dialoog te gaan met elkaar, vragen te stellen, jouw eigen mening te delen. Daarnaast openen we het gesprek over

verschillende verkiezings-
thema's, informeren we de
deelnemers hierover en
maken we drempels die
deelnemers ervaren
bespreekbaar.

**Meer
informatie kan je
terugvinden via
onze website.**

Wat is handicap of beperking?

Handicap¹ is volgens de Wereldgezondheidsorganisatie het resultaat van een complex samenspel van biologische, psychologische en sociale factoren. Handicap ontstaat daar waar een persoon één of meerdere beperkingen in activiteiten ondervindt en belemmerd wordt om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. De begrippen 'stoornis' en 'beperking' hebben een individueel karakter. Het begrip 'handicap' gaat over het individu én de samenleving.

Op basis van deze definitie kunnen we dus stellen dat het gaat om een diversiteit aan individuen die onder de doelgroep vallen.

- Fysieke of lichamelijke beperking
- Verstandelijke beperking
- Cognitieve beperking
  - bv. Niet-aangeboren hersenletsel (NAH)
- Neurodiversiteit:
  - bv. Autismespectrumstoornis, ADHD
- Zintuigelijke of sensorische beperking
  - bv. Doof of slechthorend, blind of slechtziend
- Ernstige meervoudige beperking

Soorten beperking

Vlaanderen
16%-24%³

In Vlaanderen² gaat het over ongeveer 700.000 tot 1,3 miljoen mensen. Bij 6 op 10 van hen is hun handicap erkend door de overheid.

1. <https://www.inclusieambassade.be/handicap-visie-van-inclusieambassade>

2. <https://www.vlaanderen.be/publicaties/maatschappelijke-positie-en-participatie-van-personen-met-een-handicap>

3. <https://www.knack.be/factcheck/factcheck-ja-naar-schatting-20-van-de-bevolking-heeft-een-beperking/>

Tips om hen te bereiken.

Beperkingen bestaan in een grote diversiteit en mensen met een beperking dus ook. Je zal nooit op één plaats alle mensen met een handicap kunnen bereiken.

Hoe begin je daar dan aan?

Sommigen van hen doen beroep op de ondersteuning van een VAPH-dienst. Misschien is er wel één in uw buurt? Via de website van het VAPH kan u makkelijk aan de adressen geraken:

www.vaph.be/organisaties/adressen

Maatwerkbedrijven zijn ook in vele gevallen een plaats waar burgers met een beperking actief zijn. U kan maatwerkbedrijven zoeken via:

www.socialeconomie.be/databank

www.doeners.be

Al gehoord van de sociale kaart? Dit is een handige tool om in uw buurt op zoek te gaan naar organisaties die werken met de doelgroep. U kan hier zoeken binnen uw eigen gemeente op basis van kernwoorden of u kan via uitgebreid zoeken een rubriekenlijst terugvinden met daarin het aanbod voor personen met een handicap.

www.desocialekaart.be

Om jouw boodschap zo helder mogelijk voor een breed en divers publiek te brengen is het belangrijk om toegankelijk te communiceren.

We verzamelen hier enkele tips om geschreven bronnen toegankelijker te maken.

1. **Inclusieve woordkeuze**: Kies voor neutrale termen zoals 'mensen met een beperking' in plaats van termen die stigmatiseren.
2. **Gebruik eenvoudige taal**: Schrijf korte, begrijpelijke zinnen en vermijd ingewikkeld jargon.
3. **Structureer duidelijk**: Gebruik titels, tussentitels en opsommingstekens om de tekst overzichtelijk te maken.
4. **Verbeter leesbaarheid**: Zorg voor voldoende witruimte, gebruik een duidelijk lettertype zoals Arial, en zorg voor een goed contrast tussen tekst en achtergrond.
5. **Meerdere formaten**: Bied belangrijke informatie zowel op papier als digitaal aan, en zorg dat digitale versies toegankelijk zijn voor hulpmiddelen zoals schermlezers.

Meer tips:

INTER
#IedereenOveral

wablieft
tekstadvies

Hulp inschakelen:

Ondersteuning, screening en advies op maat kan jouw tekst of website vaak nog toegankelijker maken. Je kan hulp inschakelen via Wablieft of via dienstverlening en communicatie van Inter.

Tips voor een goed gesprek.

1 Spreek de persoon rechtstreeks aan: Praat niet via een begeleider of tolk, tenzij de persoon dat zelf aangeeft.

Gebruik duidelijke en respectvolle taal: Vermijd denigrerende of medelijdende termen, vraag zo nodig welke termen de persoon zelf preferereert.

2

3 Wees geduldig en luister actief: Geef de persoon de tijd om te spreken zonder te onderbreken. Sommige mensen hebben meer tijd nodig om zich uit te drukken.

Wees bewust van non-verbale communicatie: Let op lichaamstaal en gezichtsuitdrukkingen. Niet iedereen communiceert op dezelfde manier.

4

5 Pas je communicatie aan indien nodig: praat langzaam of gebruik alternatieve communicatievormen, zoals gebaren, schrijven, of digitale hulpmiddelen.

Respecteer persoonlijke ruimte en hulpmiddelen: Raak geen rolstoelen, krukken, of andere hulpmiddelen aan zonder toestemming.

6

7 Stel je op ooghoogte op: Indien mogelijk, ga zitten of zorg dat je op dezelfde ooghoogte staat als de persoon, zodat jullie op gelijke voet kunnen communiceren.

Veronderstel niets over de beperking: Maak geen aannames over wat iemand wel of niet kan doen. Vraag het hen liever zelf als iets niet duidelijk is.

8

9 Behandel hen zoals iedereen: Mensen met een handicap willen meestal net zo behandeld worden als ieder ander.

Vermijd drukte of lawaai: zoek indien mogelijk een plek met weinig omgevingsgeluiden of beweging om een gesprek te voeren.

10

Welke beleidsdomeinen?

Sociale huisvesting, scholen en kinderopvang, vrijetijdsaanbod (sport, cultuur,...), wegen, infrastructuur, werkgelegenheid,...

In principe kan je elk beleidsdomein benaderen met een inclusieve bril. Welke beleidsdomeinen zijn extra belangrijk voor mensen met een beperking? We vroegen het aan onze ambassadeurs.

- “Wij willen betrokken zijn bij het beleid.”
- “Wij willen meer inspraak en participatie (bv. adviesraad).”
- “Werken aan toegankelijkheid is eerste stap naar inclusie.”
- “Heb ook aandacht voor de onzichtbare drempels.”
- “We willen kunnen deelnemen aan het vrijetijdsaanbod.”

De noden van mensen met een handicap verschillen, daarom is het belangrijk om hen van bij het begin van het beleid mee te nemen en hen actief te betrekken via participatietrajecten en adviesraden.

De Ambassadeurs voor Inclusie en kernleden van Onze Nieuwe Toekomst maakten verschillende [vlogs](#). Hierin vertellen ze waarom zij het belangrijk vinden om te gaan stemmen en wat zij belangrijk vinden dat er in hun gemeente moet veranderen.

Goede voorbeelden

Toegankelijke fietsbeleving in Hasselt

Om voor een toegankelijke fietsbeleving in en rond Hasselt te zorgen heeft de Stad Hasselt verschillende stappen genomen.

- aankoop aangepaste elektrische fietsen
- screening fietsroutes door Inter
- screening omliggende horeca
- mensen met een beperking in beeld

Lanaken - Vrijetijd en welzijnsraad

In Lanaken werden verschillende adviesraden omgevormd tot één raad, ook de raad voor personen met een handicap zit hier in vervat. De raad heeft een grote aandacht voor inclusie. De raad bestaat zowel uit mensen met en zonder handicap vanuit verschillende belangen en interesses maar werken samen aan advies voor hun lokale overheid.

Hoeilaart - Initiatie cursus gebarentaal

Het gemeentebestuur van Hoeilaart organiseerde een initiatie cursus gebarentaal. Ze willen hiermee mensen motiveren en activeren om met elkaar te praten.

Inclusie, ook bij ons!

Op onze website kan je nog veel meer goede voorbeelden terugvinden van inclusief lokaal beleid. We verzamelden deze voorbeelden in kader van onze campagne '[Burgemeesters voor iedereen](#)'.

Met deze campagne deden we een oproep aan alle Vlaamse steden en gemeenten op om inclusiever te zijn voor personen met een beperking.

Tussen juli en september 2022 stuurden we een bevraging uit over inclusie in lokale besturen. 1/3 van de Vlaamse steden en gemeenten vulden de bevraging in. We hebben deze gegevens verwerkt in een presentatie en vanaf maart 2023 trokken we naar 64 Vlaams steden en gemeenten om hier over in gesprek te gaan met gemeenteraadsleden. Op onze website kan u het volledige het [rapport](#) met bevindingen uit de bevraging terugvinden.

U vindt daar vast en zeker inspiratie voor uw verkiezingscampagne en verder beleid.

Inclusie Ambassade

◀ centrum ZitStil

◀ Gezin en Handicap

◀ Sig

◀ sterkmakers *in* autisme

Groot Begijnhof 85
9040 Sint-Amandsberg
09 343 83 46
info@inclusieambassade.be
www.inclusieambassade.be

MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

Vlaanderen
verbeelding werkt